

WONEN

Doel: Mensen hebben een betaalbare en kwalitatief goede woning en leefomgeving met wooncarrière.

- 1. Plan: Elkien en Amaryllis werken in Heechterp samen om de aanpak van de woningen te verbinden met de sociale vragen van bewoners. Door samen op huisbezoek te gaan willen ze eerder zien wat er speelt en bewoners tijdig en preventief ondersteunen tijdens de herstructurering.**

Uitvoering: In 2025 spraken we met ruim 50 huishoudens die de komende tijd moeten verhuizen. We bespraken hun woonwensen, thuissituatie en de steun die zij nodig hebben. De gezamenlijke werkwijze is verder ontwikkeld, waardoor de samenwerking sterk is verbeterd en steeds meer voelt als één gezamenlijke ingang in de wijk. Beide organisaties onderzoeken hoe deze werkwijze ook in andere wijken kan helpen om bewoners eerder en beter te ondersteunen.

- 2. Plan: De pilot Verduurzaming Leeuwarden Oost opschalen naar een subsidieregeling voor heel Leeuwarden Oost.**

Uitvoering: Bij de 38 woningen uit de pilot zijn grote isolatiemaatregelen uitgevoerd, zoals dak, vloer en bodemisolatie en isolerend glas. Op basis van deze ervaringen is een plan van aanpak gemaakt voor de brede uitvoering. Vanaf april konden inwoners zich aanmelden voor de nieuwe subsidie. In totaal zijn in 2025 circa 400 huishoudens met behulp van de subsidie Verduurzaming

Leeuwarden Oost bezig geweest met het verduurzamen van hun woning.

- 3. Plan: Het Ontwikkelprogramma Leeuwarden Oost laten vaststellen en onderzoeken waar in het gebied extra woningen kunnen worden gebouwd.**

Uitvoering: Het Ontwikkelprogramma is in 2025 vastgesteld door de gemeente en geeft richting aan de ontwikkeling van het gebied. De eerste stappen zijn gezet voor het opzetten van een kwaliteitsteam dat de ambities uit het programma verder helpt waarmaken. Een verdichtingsstudie laat zien waar extra woningen mogelijk zijn. Via de Woontopdeal zijn middelen vrijgekomen voor sleutelprojecten zoals MFC Mozaïek, De Bilgaard, Netwerkcentrum De Klomp, de Vlietzone, buurthuis Welgelegen en basisschool De Plataan.

- 4. Plan: Starten met de eerste sociale voedseltuinen in Leeuwarden Oost en onderzoeken hoe deze kunnen doorgroeien naar meer tuinen in het gebied.**

Uitvoering: 2025 was het eerste jaar van de sociale voedseltuinen. Vanuit de tuin aan de Schieringerweg en verschillende satelliettuinen werkten bewoners en organisaties samen. Aan de Schieringerweg kregen 37 huishoudens gratis onbespoten groente en fruit, met de inzet van ongeveer 25 bewoners en vrijwilligers. De tuinen zijn meer dan teeltplekken: bewoners ontmoeten elkaar, leren samen en bouwen aan hun wijk. In de voedseltuin leren mensen taal in de praktijk en ontdekken kinderen waar gezond eten vandaan komt.

WERKEN

Doel: Bewoners, vooral jongeren, in Leeuwarden Oost maken makkelijker de stap naar werk of opleiding en blijven daar duurzaam in mee doen, samen met werkgevers die hen ontwikkel- en werkperspectief bieden.

- 1. Plan: Werkgevers actief betrekken bij het creëren van baangaranties en ontwikkelpaden voor bewoners.**

Uitvoering: Er is in 2025 een structurele werkgeversaankpak opgezet die verder uitgerold kan worden. De belangrijkste opbrengst van 2025 is een stevige voorbereiding: een duidelijke projectopzet, goede gesprekken en een scherper beeld van wat werkgevers nodig hebben om mee te doen in Leeuwarden Oost.

- 2. Plan: Een wijkgerichte ketenaanpak opzetten om jongeren duurzaam uit de bijstand te begeleiden naar werk, onderwijs of passende dagbesteding.**

Uitvoering: In 2025 is deze aanpak ontwikkeld en gestart onder de naam MOOST. Het team werkt vanuit vaste locaties in de wijk en bestaat uit jongerenconsulenten, lifecoaches, doorstroomcoaches en accountmanagers. In 2025 begeleidde MOOST 121 jongeren. Er zijn 70 deurbezoeken gedaan, waarvan 58

leidden tot een uitgebreid gesprek. Het wekelijkse Jobcenter in Wijkcentrum Bilgaard hielp 60 jongeren verder richting werk of onderwijs.

- 3. Plan: We versterken participatie via wijkbedrijven en maken meedoen en werken lonend voor bewoners.**

Uitvoering: In 2025 werkten wijkbedrijven met vrijwilligersvergoedingen, waardoor bewoners zich gewaardeerd voelen voor hun inzet. Ook kregen enkele bewoners een basisbaan: twee jaar betaald werk, wat ritme en structuur geeft.

- 4. Plan: Ouders die drempels ervaren om aan het werk te gaan of scholing te volgen krijgen laagdrempelig toegang tot kinderopvang.**

Uitvoering: Via consulenten Werk, Scholing en Inburgering en in samenwerking met de kinderopvang kregen ouders in 2025 toegang tot kinderopvang. In totaal maakten 14 gezinnen met 19 kinderen gebruik van deze mogelijkheid, waarbij alle beschikbare dagen waren gevuld. Het ging vooral om ouders die terughoudend waren door eerdere ervaringen, schulden of onduidelijkheid over regelingen.

DE OOGST VAN 2025

Samenvatting jaarrapportage

LEEWARDEN OOST

Binnen Leeuwarden Oost werken meer dan 50 partners samen aan sterke en gezonde wijken, met één doel: generatiearmoede doorbreken en iedereen meer kansen geven.

2025 was een jaar waarin die samenwerking steeds zichtbaarder werd. Steeds meer plannen kwamen in uitvoering en de samenwerking tussen partners werd sterker. In deze Oogst laten we zien wat we samen hebben bereikt binnen Wonen, Leren, Werken, Gezondheid en Veiligheid en welke beweging dit in de wijken heeft gebracht.

Er is nog veel meer gebeurd in 2025!

Dit is een beknopte samenvatting voor bestuur en partners. Lees meer over alle interventies en resultaten in de uitgebreide jaarrapportage 2025 op onze website: www.leeuwardenoost.nl/documenten

LEEWARDEN OOST

DE OOGST PER PIJLER

GEZONDHEID

Doel: Bewoners voelen zich fysiek, mentaal en financieel gezonder en zij hebben een goed netwerk waarbij ze terecht kunnen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een stabiel en veilig thuis.

1. Plan: Met het Gezinslab ondersteunen we gezinnen en organiseren we activiteiten in de wijk.

Uitvoering: Het Gezinslab werkt vanuit De Klomp en Wijkcentrum Bilgaard en ontvangt wekelijks zo'n 750 bewoners. Samen met ervaringsdeskundigen zoeken zij naar oplossingen voor kleine en grote vragen. De aanpak werkt omdat bewoners voorop staan en professionals ondersteunen waar nodig.

2. Plan: We brengen meer kunst en cultuur in de wijken met het programma Gezond met Cultuur.

Uitvoering: In 2025 startten in alle wijken 5 kunstenaarscollectieven met activiteiten op basis van wat bewoners belangrijk vinden. In totaal deden 765 bewoners mee. De projecten worden duurzaam ingebed in de wijk. De effecten op gezondheid en verbondenheid volgen we samen met de RUG/Aletta Jacobs School of Public Health; resultaten worden in 2027 gedeeld.

3. Plan: We leiden jongeren op tot sportinstructeur in de wijk en zorgen voor meer sportplekken.

Uitvoering: In Bilgaard deden wekelijks 15–20 bewoners mee aan begeleidde beweegactiviteiten. Tijdens wijkfeesten en sportdagen maakten ongeveer 60 jongeren kennis met ASM-bewegen. Bij MFC Mozaïek is de eerste Mobiele Playce geopend, die dagelijks door tientallen kinderen en buurtbewoners wordt gebruikt. In 2025 zijn 3 jongeren opgeleid tot sportbegeleider en 9 professionals geschoold in het Athletic Skills Model (ASM).

4. Plan: We onderzoeken samen met ouders en kinderen hoe we een gezonde voedsel en beweegomgeving rond scholen kunnen maken.

Uitvoering: In 2025 deden zo'n 120 ouders en 40 kinderen mee aan onderzoek op zes IKC's in Leeuwarden Oost. Zij gaven inzicht in wensen, kansen en knelpunten in de schoolomgeving.

5. Plan: Er zijn jeugdverpleegkundigen in de wijk om ieder kind een gezonde start te geven.

Uitvoering: In 2025 hadden jeugdverpleegkundigen contact met 48 gezinnen. Bij 23 gezinnen gaven zij advies en 8 gezinnen kregen intensievere ondersteuning.

VEILIGHEID

Doel: Bewoners voelen zich veilig in de wijken, kinderen groeien op in een veilige omgeving. Jongeren blijven uit de criminaliteit, glijden hier niet verder in af en re-integreren succesvol.

1. Plan: Per wijk een aanpak ontwikkelen om de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren.

Uitvoering: In alle wijken is onderzocht welke veiligheidsthema's spelen. Bewoners en partners gaven input over incidenten, samenleven en vertrouwen. In 2025 zijn de uitkomsten teruggekoppeld, zodat wijken kunnen bepalen welke onderwerpen zij oppakken. Ook is samen met de reguliere partijen verkend welke thema's mogelijk extra inzet vanuit Leeuwarden Oost nodig hebben naast het reguliere werk.

2. Plan: Jongerencriminaliteit voorkomen door vroegtijdige signalering en nauwe samenwerking tussen experts in het MultiTeam PmG Leeuwarden Oost.

Uitvoering: De kern van Preventie met Gezag (PmG) in Leeuwarden Oost wordt gevormd door het MultiTeam, dit is één gezamenlijk team waarin PmG-partners hun expertise bundelen. Partners kennen elkaar en hun expertise beter en ondersteuning aan de jongere wordt beter afgestemd. Jongeren komen hierdoor eerder in beeld en krijgen sneller de ondersteuning die nodig is, zo lang als nodig is. In 2025 zijn 26 jongeren nieuw aangemeld; 25 daarvan zijn in traject genomen, 13 trajecten zijn afgerond.

Het MultiTeam begeleidde eind 2025 in totaal 53 jongeren.

3. Plan: Kinderen vanaf de basisschool leren over risico's op straat en online, en hoe zij daarmee om kunnen gaan.

Uitvoering: In 2025 is een werkgroep gestart om het onderwijs sterker te positioneren binnen PmG. Scholen zijn hierin belangrijk, omdat zij signalen vroeg kunnen oppakken. Samen werken we aan het beter herkennen van zorgen en aan duidelijke stappen voor wat te doen. Jongerenwerk en Stichting Halt zijn al op meerdere scholen actief met voorlichting en gesprekken. Het doel is dat elke school in Leeuwarden Oost weet hoe en waar zij zorgen kan delen en samen met het MultiTeam PmG kan handelen. Zo versterken we de weerbaarheid van jongeren én de handelingskracht van scholen.

4. Plan: Vormen van criminaliteit onderzoeken, zoals fraude, witwassen en drugshandel, om een gerichte aanpak te ontwikkelen en uit te voeren.

Uitvoering: Binnen het MultiTeam PmG Leeuwarden Oost groeit de kennis over risico's die jongeren lopen. Waar nodig worden onderzoeken uitgezet om die kennis te verdiepen en praktische handelingskaders te ontwikkelen. In 2025 zijn de voorbereidingen gestart voor samenwerking met het lectoraat Ondernijning van NHL Stenden. Daarbij worden onderzoeksvragen vanuit Preventie met Gezag opgepakt die direct bijdragen aan de aanpak in Leeuwarden Oost.

LEREN

Doel: Alle kinderen en jongeren in Leeuwarden Oost krijgen gelijke kansen om zich te ontwikkelen, ronden een opleiding af en groeien op in een sterke en ondersteunende directe omgeving.

1. Plan: Het Programma School & Omgeving voortzetten.

Uitvoering: Meer dan 1600 kinderen krijgen extra ontwikkeltijd en aanvullend aanbod; gemiddeld is nu 5 uur per groep per week gerealiseerd en werken ze toe naar 10 uur per groep per week. Integraal Kind Centrum (IKC)-teams zijn sterk gemotiveerd, omdat zij dagelijks zien wat dit betekent voor kinderen en ouders. In het voortgezet onderwijs zette Piter Jelles De Brêge het naschoolse aanbod voort na het stoppen van de landelijke subsidie. OVO Fryslân Noord financiert dit verder voor deze locatie vanwege het positieve effect op leerlingen.

2. Plan: Investeren in het vergroten van kennis van jongeren over geld en financiële vaardigheden en in het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn financiële educatie.

Uitvoering: In 2025 is gewerkt aan verschillende onderdelen van de doorlopende leerlijn financiële educatie, vooral voor jongeren van 8 tot 27 jaar. Enkele IKC's begonnen met Klasse!Kas; in 2025 is deze pilot gestopt en opgevolgd door een structurele aanpak. Voor het praktijkonderwijs (Zamenhof en De Brêge), is samen met scholen, JINC en een extern bureau het succesvolle programma 'Drankje op het terras' ontwikkeld en uitgebreid naar meer groepen. De jongerenwerkers van het Budgetloket Amaryllis bereikte 69 jongeren met advies om schulden te voorkomen. Hiermee is een eerste basis gelegd voor een doorgaande leerlijn.

3. Plan: De overgang van kinderopvang naar basisonderwijs versoepelen via extra inzet van IKC-medewerkers 2 tot 6 jaar.

Uitvoering: Op 10 IKC's zijn 25 IKC-

medewerkers ingezet om kinderen van 2 tot 6 jaar extra ondersteuning te bieden. Zij dragen bij aan kleinere groepen, extra taalaanbod en een soepele overgang tussen opvang en school. Alle medewerkers volgen een scholingstraject om hun rol te versterken. In 2025 is met de nieuwe functie geëxperimenteerd; op een deel van de locaties is de rol al goed ingevuld, op andere plekken is nog meer tijd, ruimte en afstemming nodig om de functie volledig tot zijn recht te laten komen.

4. Plan: We ondersteunen ouders bij basisvaardigheden en het creëren van een stabiele, stimulerende omgeving.

Uitvoering: In 2025 is dbieb gestart met ouderbetrokkenheidsklassen en trainingen rond basisvaardigheden op 3 IKC's. De resultaten worden door dbieb gemonitord en op basis daarvan kan uitbreiding volgen. Daarnaast zet dbieb ruimer in op een collectief aanbod basisvaardigheden.

5. Plan: Ouders die drempels ervaren om aan het werk te gaan of scholing te volgen krijgen laagdrempelig toegang tot kinderopvang.

Uitvoering: De uitvoering staat beschreven bij de pijler werk.

6. Plan: Lifecoaches bieden jongeren met complexe vragen intensieve en persoonlijke begeleiding, zodat zij hun kansen in onderwijs, werk en ontwikkeling kunnen medoen in de samenleving.

Uitvoering: In 2025 zijn 85 jongeren begeleid door lifecoaches. De aanpak is in Leeuwarden Oost ontwikkeld en uitgetoetst, mede op initiatief van Fryslân Werkt, Firda en de gemeente, en onderzocht in een maatschappelijke kosten-batenanalyse die landelijk aandacht kreeg. De positieve uitkomsten hebben bijgedragen aan het besluit van de gemeente om lifecoaching structureel te borgen in het Doorstroompunt, als vast onderdeel van de ondersteuning voor jongeren met een complexe leefsituatie.

